

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ḥamishah ḥumshe Torah

‘im 3 targumim ... pe. Rashi, u-ferush Rashbam u-ferush Mikhlal yofi min
R. Shelomoh ben Melekh u-ferush Be’er reḥovot ‘al diḳduḳe Rashi ...
ve-Sefer ha-Ḥinukh me-Rabenu Aharon ha-Levi be-sof kol ḥeleḳ

Sefer Ba-midbar

Shelomoh ben Yitṣḥaq

Frankfurt de-Oder, 544 [1783 oder 1784]

DT

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9964

משפחת הלבני משפחת הקברני משפחת
 המחלי משפחת המושי משפחת הקרחי
 וקהת הולד את-עמרם : נט ושם אשת
 עמרם יוכבד בת-לוי אשר ילדה אתה ללוי
 במצרים ותלד לעמרם את-אהרן ואת משה
 ואת מרים אחתם : ס ויולד לאהרן את-נדב
 ואת-אביהוא את-אלעזר ואת-איתמר :
 סא וימת נדב ואביהוא בהקריבם אש-
 זרה לפני יהוה : סב ויהיו פקדיהם שלשה
 ועשרים אלף כל-זכר מבן-חדש ומעלה
 כי לא התפקדו בתוך בני ישראל כי לא נתן
 להם נחלה בתוך בני ישראל : כג אלה
 פקודי משה ואלעזר הכהן אשר פקדו את-
 בני ישראל בערבת מואב על ירדן ירחו :
 סד ובאלה לא-היה איש מפקודי משה
 ואהרן הכהן אשר פקדו את-בני ישראל
 במדבר סיני : סה כי-אמר יהוה להם
 מות ימתו במדבר ולא-גותר מהם איש כי
 אם-כלב בן-יפנה ויהושע בן-נון :
כו ס א ותקרבנה בנות צלפחד בן-חפר
 בן-גלעד בן-מכיר בן-מנשה למשפחת
 מנשה בן-יוסף ואלה שמות בנתיו מחלה
 נעה וחגלה ומלכה ותרצה : ב ותעמדנה
 לפני משה ולפני אלעזר הכהן ולפני
 הנשיאם וכל-העדה פתח אהל-מועד
ב לאמר : ג אבינו מת במדבר והוא לא-
 היה בתוך העדה הנועדים עליהוה בעדת-
 קרח כי-בחטאנו מות ובנים לא-היו לו :
 למה

וקחת אוליד ית-עמרם : נט ושום אתת
 עמרם יוכבד בת-לוי דילידת יתה ללוי
 במצרים וילידת לעמרם ית-אהרן וית-
 משה ית מרים אחתהון : ס ואתוליד
 לאהרן ית-נדב וית-אביהוא ית-אלעזר וית-
 איתמר : סא ומית נדב ואביהוא בקרוביהון
 אישתא-נוכריתא קדם יי : סב ונדחו
 מניניהון עסרין ותלתא אלפינ כל-דכורא
 מבר-ירחא ולעילא ארי לא אתמניאו בעו
 בני ישראל ארי לא-אתיהיבת להון אחסנא
 בנו בני ישראל : סג אלון מניגי משרה
 ואלעזר כהנא דמנו ית-בני ישראל במשרה
 דמואב על ירדנא דיריחו : סד ובאלון
 לא-הוה נבר ממניגי משה ואהרן כהנא
 דמנו ית-בני ישראל במדברא דסיני :
 סה ארי-אמר יי להון מימת ימותון
 במדברא ולא-אשתאר מנהון אינש אלתון
 כלב בן-יפנה ויהושע בן-נון : א וקרביא
 בנת צלפחד בן-חפר בן-גלעד בן-מכיר
 בן-מנשה לזרעית מנשה בן-יוסף ואלון
 שמתת בנתיה מחלה נועה וחגלה ומלכה
 ותרצה : ב וקמא קדם משה וקדם אלעזר
 כהנא וקדם נברביא וכל-בנשתא בתרע
 משכון-זמנא למימר : ג אבונא מית
 במדברא והוא לא-הוה בנו כנשתא דאודמנו
 ער-יי בכנשתא דקרח ארי-בחוביה מית
 ובני

ד למה ינרע שם-אבינו מתוך משפחתו ובנין לא-היו ליה : ד למה יתמנע שמה-
כי אין לו בן תנה-לנו אהורה בתוך אחי דאבונא מנו זרעיתיה ארי לית ליה בר הכי-
אבינו

לנא

יונתן בן עוזיאל

ליואי גניסת לבני גניסר חקרון גניסת מחלי גניסת מושי גניסת קנה תקתה אוליד ית עמרם : גט רשום איתת
עמרם יוכבר ברת לוי דיליבת ללוי במיעלדוון במצבוס בנין שוריא ויליבת לעמרם ית אהרן ית משה ית מרים
אהתהון : ס ואחיליד לאהרן ית נדב וגוי : סא ומרת נדב ואביהוא בקרוכהון אישתא בוכריתא מן מפיו
קדם : סכ והוון סכומהון עשרון וגוי : סג אליו סכומי משרד ואלעזר בהנא די סכמון ית בני ישראל במישורא
דמויאב על גרנא דביחיו : סד וקאלין לא תנה גבר מן סמוכי משה ואהרן בהנא די סכמון ית בני ישראל
במדברא דסיני : סה ארום אמר : להון ממרז ומותון במדברא ולא אשתמיך להון אנש אלהן פלב בר פינר
והושע בר נון : א וקריבון לבי דנא בנת אלפתד בר חפר בר גלעד בר מכיר בר מנשה לגניסת מנשה בר יוסף
בר שמעון דארעא מתפקנא לדוקרין ודחיצו ברחמי מארי עלמא ואלין שמחת בהנא מחלה גנעה חגלה מלכה ותרצה :
ב וקמא קדם משה בטר דקמא קדם אלעזר בהנא וקדם דברבאי וכל בני שמה לתרע משבן זמנא למימר :
ג אבונא מית במדברא והוא לא הוירי בנו בנשמה דמתבעמין וראובנאנו למרדא על :י בנשמה דקרח ארום
מתוביה מית ולא אחטי לחורגין ובנין דוקרין לא הוון ליה : ד למה יתמנע שום אבונא מנו גניסתיה ארום לית
ליה בר דבר אין לית אנו חשיבין בכיר ואימן בנטרא יבס תסב אימן חולק אבונא וחולק אהא דאבונא ואין אנו חשיבין
ככיר

רשי"י

היהו אלו וקצת מן הישרי : (נט) אשר ילדה אותה ללוי : (סוטה ל"ב) אשתו ילדה כמזרים ואין הורית כמזרים כשנכנסו לתוך
החומה ילדה וזו הכלימה מכין סכעיס שהרי כמרטנא חתה מולא חלל מסיסית טע : (סכ) כילא החפקדו בתוך בני ישראל -
לחיות כמזין בני עשרים שנה מה טעם כי לא נתן להם כחלה והכניזין וכן עשרים שנה היו בני כפלה שנאמר איש לפי כבודו יותן כחלתו :
(סד) ובאלה לא היה איש וגו' . חבל על הנשים לא כגורה גורת סמרגלים לפי סאן היו מסכות את הארץ האנשים אומרים
(במדבר יד) כתב רמז וכסובה עזרים והנשים אומרות תנה לנו אחוזה לכן נשמחה פרשת כמות ולפתח לבאן : (א) למשפחות מנשרה
בן יוסף . למה נאמר והלא בסר נאמר כן ונשה חלל לומר לך יוסף חבב את הארץ שנאמר (בראשית כ) והעלית את עמנותי וגו'
וכנותיו מסכות את הארץ נאמר תנה לנו אחוזה וללמדך שהיו כלם נדיקים שכל מי שמעשיו ומיעה אבותיו סתומים ופרע לך הכתוב כאלת מהם
לוחמו לשכח הרי זה נדיק כן נדיק ואם יחסו לנגח מגון (מלכים ב בד) כל ישמעאל כן בתביה כן אלישע בדוד שכל המוכרים עמו
רשעים היו : מחלה ונועה וגו' . ולהלן הוא אומר (במדבר לו) ותהיינה מסלותיה ענידי שכולן שקולות וכוונ לפיכך שנה את סדרן :
(ב) לפני משה ולפני אלעזר . ענידי שלל עמודו לפנים חלל נשכח הארבעים אחר טמאת אהרן : לפני משה . ואחר כך לפני
אלעזר אחר חס משה לא דע אלעזר יודע אלא סרס העקרה ודע שהיו דברי רבי יאשיהו אכא סאן משום רבי אלעזר אומר בבית המדרשה
עשרים ושתים לפני כולם (ב"ב ק"ב ספרי) : (ג) והוא לא היה וגו' . (שם ספרי) לפי שהיו באות לומר כחטאות מוקדו לומר
לא בחטא עת לבגים ולא בעדת קרם שהיו על הק"ס אלא כחטאו לבדו מת ולא החטיא את אחרים עמו (שבת צו) רבי עקיבא אומר
מקום עמים היה ורבי שמעון אומר מן המעפילים היה : (ד) למה ינרע שם אבינו . אנו במקום בן עמודות ולא אין הכנסת
סאנות זרע תתבס אמתו ליבס (ב"ב ק"ט) : בי אין לרובן . האלסה היה לוכן לא היו עובדות כלום מנידי סמכותיה היו :
ויקרב

מכלל יופי

לחוספה ביאור סימון פ"א ובס"מ קכ"א כשהנפער לבו
לא הוצרכו למלת אח אלא שפעמים אמרו בן עס הפעור
לבו רבוספת ביאור והקדמו הפועל לפעול :
בו (ב) העדה . נקרא הקהל עדה לפי שהם גומגים
בהתהלם יחד :

בן

בן רבתי אבינו: ה ויקרב משה את משפטן לפני רביעי יהוה: פ ויאמר יהוה אל משה לאמר: ז כן בנות צלפחד דברת נתן נתן להם אתות נחלה בתוך אתי אביהם והעברת את נחלת אביהן להן: ח ואל בני ישראל תדבר לאמר איש כי ימות ובן אין לו והעברתם את נחלתו לבתו: ט ואם אין לו בת ונתתם את נחלתו לאחי אביו: י ואם אין לו אחים ונתתם את נחלתו לאחי אביו: יא ואם אין אחים לאביו ונתתם את נחלתו לשארו הקרב אליו ממשפחתו וירש אתה והיתה לבני ישראל לתקת משפט כאשר צנה יהוה את משה: פ יב ויאמר יהוה אל משה עלה אליהר העברים הנה וראה את הארץ אשר נתתי לבני ישראל: יג וראינה ארצה ונאספת אל עמך נס אתה כאשר נאסף אהרן אחיך: יד כאשר מריתם פי במדבר צן במריבת העדה להקדישני במים לעיניהם הם מיריבת קדש מדבר צן: טו וידבר משה אל יהוה לאמר: טז יפקד יהוה אלתי הרוחת לכל בשר איש על העדה: יז אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם

מצוה ה

לנא אחסנא בנו אחי אבונא: ה וקריב משה ית דינהן קדם יי: ו ויאמר יי עס משה למימר: ז יאות בנת צלפחד ממלך ממן חתן להון אחידת אחסנא בנו אחי אבוהן ותעבר ית אחסנת אבוהן להן: ח ועס בני ישראל תמליל למימר ובר ארימות ובר לית ליה ותעברון ית אחסנתיא לברתיא: ט ואס לית ליה ברתיא ותתנון ית אחסנתיא לאחותי: י ואס לית ליה אחין ותתנון ית אחסנתיא לאחי אבוהי: יא ואס לית אחין לאבוהי ותתנון ית אחסנתיא לקריביה דקרב ליה מורעיתיה ויכרת יתה ותהי לבני ישראל לגינת דין כמא דפקיד יי ית משה: יב ויאמר יי למשה סק לטורא דעברא דהין וחזי ית ארעא דיהבית לבני ישראל: יג ותחזי יתה ותתכניש לעמך אף את כמא דאתכניש אהרן אחוך: יד כמא דסרביתון על מימרי במדברא דצין במצות כנשתא לקדשותי במיא לעיניהון אנון מיר מצות רקס במדברא דצין: טו ומליל משה עס יי למימר: טז ימני יי אלהא רוחיא לכל בסרא נברא על כנשתא: יז דיפוק קדמיהון ודיעור קדמיהון ודיפקינן

רשי

(ה) ויקרב משה את משפטן - (בנהדרין ח) כתעלמה הלכה חזנו וסאן נפרע על שטל עטרה לומר (דבריא א) והדבר אשר יקרה טכס תקריבון חלי - (סנהדרין שם) ד' א ראויים היתה פרשה וזלכתב על ידי משה חלא סוכו בנות צלפחד וככתב על ידן: (ז) כן בנות צלפחד דוברות - כתר גונו "אות כן כתובה פרשה זו לפני כנורס צניד שריתה עינס מה שלא רחתי עינו של משה: כן בנות צלפחד דוברות - יפה תכנו אשרי חלם שאק"ה מודה לדבריו: יתן מתן - (ב"ב קי"ח) שני חלקים חלק חסיהן סהיה מיונלו מרסי וקלקועס אחיו כנכסי ספר: והעברת - לשון העברה (ס"א עברה) הוא בניו סחינו מניח בן לזרסו - ד"א על סס שהכת מעברת כחלה

אביר חב לו אחסנא בגו אחי אבוגן : ה דין חר מן - דין חד מן ארכעא דיגין וכי כתוב לעיל גבי מקשע

וגבי טמא נפש :

ואקריב משה ית ספר דיגיהון קדם :

ספר דיגיהון רבא ליון אמר משה לא שמעית מן כולל למלקא רישי פנהדמי דישראל בעמדין למיקום מן פתריה דיגיהון
גדינו לדיני סמונא ומתנין לדיני נפשקא ולא יבתתו למשיני לא דיקא דמתקשי לחון ארוס משה בתהו בבהון דישראל
פריד דימר לא שמעית בגונו בן קרב משה ית דיגיהון קדם : ו ואמר : עס משה למיקר : ו יאות בנת
אלקסד ממללו פתיבא הונר דא קדמי אלהו זבאי לאיעתקרא על ידיהו מימן תימן להו יתרו ואחסנא בגו אחי
אבותו ומעבר ית אחסנת אבותו לחון : ה ועם בני ישראל ממליל למימר גבר ארוס יסות וביד דבר ליה ליה
ותעברו ית אחסנתיה לכרמיה : ט ואין ליה ליה בקרא ותתנין ית אחסנתיה לאחותי : י ואין ליה ליה אחיו
אביו וירוח יתה רמתי לבני ישראל לאתנויית וזכרתי דין היקמא נפסיד : יב ומשה : למשה סוק
לסטורא דעברא דינו וחמי ית ארעא דיקבית לבני ישראל : יג ותחמי יתה ותרגיש לעמך לחוד אנת היקמא
דאקפנש אנתון אחר : יד מטול דסרבתי על מימרי במיברא דציון גמיו מצורת נפשקא לקדשתי במי
למקמיהו הינון מוי מצורת קמס במיברא דציון :

ירושלמי

טו ומליל משה קדם : למימר : טז ומי
מיקרא בן דשליט נפשמת בר גש ומניה מתקייב רוח
נשמקא לקל בישרא גבר מהימן על נפשקא :

יז גי גמיק קממיהו לסבדי קרמא ודיתני עליה קדמיהו מן סבדי קרמא ודיתני עתהו מן יד בעלי דיקביהו
דייעול

דני

נחלה מכת שכט שפנה ובעלה יורשין אותה שלא תמוס נחלה לא לנטיה אלא לאותו הדור כלכד וכן והעברתם את נחלתו לבתו . ככולן הנח
אומר וכתתם וכבת הוא אומר והעברתם : (יא) לישארו חקרוכ אליו ממשפחתו . (ספרי ב"ב"ט) ואין משפחה קרויה אלא
ונד האב : (יב) עלה אל העברים . (במדבר רבה) למה נקמכה לכאן כיון שאמר הקב"ה נתן תתן להם אחר אותי וזה המקום
לנחלה שמה הותרה הניירה ואכנס לארץ אחר לו הקב"ה גורתי במקומו עומדת . (ספרי ד"א כיון שנכנס משה לנחלת בני ג' וכי ראובן שנת
אחר כמדוקה הותר לו מדרי משל למך שגור על סנו של יכנס לפתח פלטין של נכנס לשער והוא אחריו לחצר והוא אחריו לשרקלין והוא
אחריו כיון שאל ליכנס לקיטון אחר לו בני מכאן ואלף אתה אסור ליכנס : (יג) כאשר נאסף אחרן אחיו . מכאן שנתאווה משה לטותו של
אחר : (יד) חף אתה טוב עמו . (דברים לב) על אשר לא קדשתם . הא אם קדשתם אותי עדין לא הגיע זמנכם להפטר בכל מקום
שכתב מיתתם כתב סודתם לפי שגור הגדה על דור הדובר למות סודת בעון שלא האמינו לכך פקד משה שיכתב סודתו שלא יאמרו חף הוא
הן המוריס היה (יומא פ"ג) משל לשת נשים שלוקות כהית דין אחת קלקלה ואחת חלה פני שביצית וכי חף כאן ככל מקום שהזכיר מיתתן
מיתת סודתן להודיע שלא מיתת פסם אלא זו כלכד : (יד) הם מי מריבת קודש . הם לכנס אין הם עון אחר . ד"א הם שהמרו בערה
הם שהמרו כים סוף הם עתם שהמרו כמדכרין : (טו) וירבה משה אל ה' וגו' . להודיע שכתב של נדיקים כשפטרין מן העולם
מיתתן כרסן ועסקין כלהי כבור : לאמר . אחר לו השיבני אם אתה ממנה להם עינכם אם לאו : (יז) יפקודה : כיון
שמש משה שאמר לו המקום תנחלתו ללפחד לכנותיו (במ"ד) אחר הגיע שעה שאתבע זרכי שירשו בני ארץ גדולתי אחר לו הקב"ה ללא כן
עלתם בחתמה לפני כשאי הוא יהושע ליטול ספר שמוסן שלא משתוק האהל והוה שאמר שלמה (משלי כו) פולר תאכיל אכל פריה :
אלהו חרוחות . למה לאמר אחר לפניו רכנו של גולם ג' לוי לפניך דענו . שכל אחד ואחד ואינן דומין זה לזה מכה עליהם מניה . שיהא סובל כל
אחד ואחד לפידעתו : (יז) אשר רצא לפניו . לא כדרך מלכי האומות שיושבים בבתיהם ומשלחין את תיילותיהם למלחמה אלא
כמו שעשית חני שלחתי במיתון ועונ שאלמר (במדבר כא) אלתיחא אותו וכדרך שעשה יהושע שאלמר (יהושע ה) וילך יהושע אליו
ואמר לו הלנו אתה וגו' . וכן כבוד הוא אומר (שקוואל יא) כי הוא יולא וכל לפניהם יולא כראש ונכנס כראש : ואשר יוציאם :

מכלל יופי

(ז) (כן כנות על פחד דברת) . נכון ואמת : (כאשר נאסף) . נפעל עבר והוא פתוח ענין החכנס : (יפחדו יי) .
ענין סנוי וגוברות :

45 כזה (*) (*)

